

Sylabus Semináře k dějinám NMZ „Berlín ve 20. století“

Termín a místnost: úterý 14:00 – 15:20, JPEK113

Vyučující: Anežka Brožová, anezka.brozova@fsv.cuni.cz

Kódy: JMB247, JTB026

Četba bude studentům k dispozici v moodlu: <https://dl1.cuni.cz/course/view.php?id=7098>

Seminář bude probíhat na zoomu:

<https://cesnet.zoom.us/j/97656918990?pwd=ZFZkWUpXelpSEtRS2ZTaUVmd01nUT09>

- 1. hodina

16. 2. 2021, Úvodní hodina

- 2. hodina

23. 2. 2021, Rozkvět Berlína v 19. století

- Četba: Memories of a Nation: The view from the Gate

- 3. hodina

2. 3. 2021, První světová válka, Výmarská republika

- Referát: Adéla Krausová
- Četba: Reinhard Rurup. Problems of the German Revolution 1918-19. In: Journal of Contemporary History, Vol. 3, No. 4, 1918-19: From War to Peace (Oct., 1968), pp. 109-135.
- Četba NJ: Schumann, Dirk. Berlin ist nicht Weimar. Die Weimarer Republik und ihre politische Kultur. In: Jahrbuch der Göttinger Akademie der Wissenschaften, Volume 2016, Issue 1, pp. 102–121.

- 4. hodina

9. 3. 2021, Berlín 1939–1945: „Třetí Říše“ a druhá světová válka

- Referát: Anna Brčáková
- Četba: Paul B. Jaskot. Anti-Semitic Policy in Albert Speer's Plans for the Rebuilding of Berlin. In: The Art Bulletin, Vol. 78, No. 4 (Dec., 1996), pp. 622-632.

- 5. hodina

16. 3. 2021, Berlín 1946 - 1949: Okupační správa a blokáda Berlína

- Referát: Julia Hawlanová
- Povinný film: The Big Lift (USA, 1950)

https://www.youtube.com/watch?v=R_O94G8Qbpo

- Doprovodná četba: Stern, Ralph. "The Big Lift" (1950): Image and Identity in Blockaded Berlin, In: Cinema Journal, Vol. 46, No. 2 (Winter, 2007), pp. 66-90. / nebo zhlédnout celý film "The Big Lift" na youtube.
- **6. hodina**
 - 23. 3. 2021, Berlín 1949–1961: Dva státy v jednom městě
 - Referát: Kryštof Vítek
 - Povinný film: One, Two, Three (USA, 1961)
 - <https://www.freegreatmovies.com/Free-Movie/One-Two-Three/4341>
- **7. hodina**
 - 30. 3. 2021, Berlín 1961: Druhá berlínská krize a stavba Zdi
 - Referát: Kristýna Sluková
 - Četba: Trauschweizer, Ingo Wolfgang. „Tanks at Checkpoint Charlie: Lucius Clay and the Berlin Crisis, 1961–62“. In: Cold War History 6, č. 2 (2006): 205–228.
 - Četba (na výběr): Robert G. Waite. 'Ish bin ein Bearleener' — JFK's 26 June 1963 Visit to Berlin: The Views from East Germany. In: Journal of Contemporary History, Vol. 45, No. 4 (October 2010), pp. 844-865.
- **8. hodina**
 - 6. 4. 2021, Berlín se Zdí: cesty z východního Berlína a proměny města
 - Referát: Linda Jarkovská
 - Četba: Richard L. Merritt. Infrastructural Changes in Berlin. In: Annals of the Association of American Geographers, Vol. 63, No. 1 (Mar., 1973), pp.58-70.
- **9. hodina**
 - 13. 4. 2021, Berlín konce 60. a začátku 70. let: Studentské protesty
 - Referát: Elizaveta Muromskaya
 - Četba: Roland Strobel. Before the Wall Came Tumbling down: Urban Planning Paradigm Shifts in a Divided Berlin. In: Journal of Architectural Education (1984-), Vol. 48, No. 1 (Sep., 1994), pp. 25-37.
- **10. hodina**
 - 20. 4. 2021, Nová východní politika normalizace vztahů
 - Referát: Jana Mužíková
 - Četba: Gehring, Sebastian. Cold War Identities: Citizenship, Constitutional Reform, and International Law between East and West Germany, 1967-75. In: Journal of Contemporary History, Vol. 49, No. 4 (October 2014), pp. 794-814.

- **11. hodina**

27. 4. 2021, Vývoj dopravy v Berlíně U-Bahn a S-Bahn

- Referát: Jakub Adam
- Četba: Fabian, Tomas. „The Evolution of The Berlin Urban Railway Network“. Japan Railway & Transport Review, č. 25 (říjen 2002): 18–22 + 24. **(bez částí „Cold War“ a „After 1989“)**

- **12. hodina**

4. 5. 2021, Pád Zdi a 90. léta, spor o hlavní město, přestavba a zástavba

- Referát: Klára Zelinková
- Četba: Hartmut Häußermann, Andreas Kapphan. Berlin: From Divided to Fragmented City? Socio-Spatial Changes Since 1990. In: Matthias Bernt, Britta Grell, Andrej Holm (eds.), *The Berlin Reader. A Compendium on Urban Change and Activism*. Bielefeld: transcript Verlag, 2013.

- **13. hodina**

11. 5. 2021, Berlín v 90. letech: Berlín jako místo vzpomínání: pomníky v Berlíně; Problémy sjednocení, vypořádání se s minulostí a Ostalgie (filmy Sonnenallee, Good bye, Lenin)

- Referát: Kristýna Jandová
- Četba (AJ): Harrison, Hope M., „The Berlin Wall and Its Resurrection as a Site of Memory“. *German Politics and Society* 29, č. 2 (2011): 78–106.
- Četba (NJ): Ahbe, Thomas. *Ostalgie. Zum Umgang mit der DDR-Vergangenheit in den 1990er Jahren*. Erfurt: Landeszentrale für politische Bildung Thüringen, 2005. – vybrané části

- **14. Náhradní hodina (18. 5. 2021)**

Doporučená literatura:

MacGregor, Neil. *Germany: memories of a nation*. UK; USA ; Canada ; Ireland ; Australia ; India ; New Zeland ; South Africa: Penguin Books, 2016.

Müller, Helmut M., Hanna Vollrath, a Karl-Friedrich Krieger. *Dějiny Německa*. Praha : NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2004, c1995, 2004.

Nigrin, Tomáš. *Izolovaný ostrov: Západní Berlín a jeho proměny po stavbě Berlínské zdi*. 1. vyd. Bod. Praha: Dokořán, 2013.

Weber, Hermann. *Dějiny NDR. Dějiny států*. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2003, 2003.

Wolfrum, Edgar. *Zdařilá demokracie: dějiny Spolkové republiky Německo od jejích počátků až po dnešek*. Vyd. 1. Studium. Brno: Společnost pro odbornou literaturu - Barrister & Principal, 2008.

Matthias Bernt, Britta Grell, Andrej Holm (eds.), *The Berlin Reader. A Compendium on Urban Change and Activism*. Bielefeld: transcript Verlag, 2013.